

7444/2025 Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

7444/2025 Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Emmi Anttila

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia / Kuopio 2035 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	++	Kaavamuutos parantaa alueen lähipalveluja ja sitä kautta koko asuinalueen elinvoimaa ja asukkaiden hyvinvointia. Päiväkotialuetta koskevat uudistukset tukevat erityisesti sen asiakkaiden ja työntekijöiden hyvinvointia.
2	Elinvoimainen ja kasvava • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Kaavamuutos mahdollistaa alueella uutta asumista, alueen käyttäjäkunnan tarpeita entistä paremmin palvelevaa päiväkotitoimintaa sekä uusina toimintoina liike-, toimisto- ja palveluasumistoimintaa. Lisäksi kaavamuutos mahdollistaa uusien yleisten rakennusten rakentamisen alueelle. Muutos kasvattaa alueen asukasmäärää ja tehostaa alueen veto- ja elinvoimaisuutta.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas • Kiertotalous ja resurssiviisuus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	+/-	Rakentaminen ja palveluiden parantaminen olemassa olevan kaupunkirakenteen, hyvien ja kestävien kulkuyhteyksien ja valmiin infran äärellä on resurssi- ja ilmastoviisasta. Kiistatta uudisrakentaminen kuitenkin kasvattaa alueen hiilipäästöjä ja vähentää alueella olevan lähiluonnon määrää. Kaavamuutosalueen merkittävimmän viheralueen Länsi-Pyörönpuiston virkistyskäyttötoiminta turvataan säästämällä puistoaluetta polkuineen, ja

			myös alueen uudisrakentamisen yhteydessä edellytetään säilytettävän mahdollisimman paljon alueella olevaa viherympäristöä. Kaarenhovin päiväkodin osalta kaavassa mahdollistetaan vaihtoehtoina sekä olevan päiväkotirakennuksen säilyttäminen ja laajentaminen että uudisrakennuksen rakentaminen, mikä osaltaan edesauttaa ympäristötietoisten ja resurssiviisaiden valintojen tekemistä alueen toteuttamisessa.
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	++	Kaavamuutos mahdollistaa Kaarenhovin päiväkodin laajentamisen tai uudisrakentamisen Kuopion palveluverkkoselvityksen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi kaavamuutos mahdollistaa uutta rakentamista olemassa olevan infran piiriin ja asukkaiden helposti saavutettaviin, mikä on taloudellisesti kestävä.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	0	
Johtopäätös ja perustelut: Kaavahanke on Kuopion strategian mukainen, sillä se edistää hyvinvoivan ja elinvoimaisen ympäristön syntyä parantamalla alueen lähipalveluja sekä toteuttaa kestävä ja resurssiviisasta kaupunkikehitystä valmiin infran ja kestävien kulkuyhteyksien piirissä.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.) Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki_X_ Aikuiset___ Ikääntyneet___ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös johonkin tiettyyn väestöryhmään <u>Ei</u>, Kyllä, mihin _____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Alueen päiväkotipalveluiden laatu paranee alueen kehittämisen myötä. Uudet tilat ja entistä suurempi piha-alue tarjoavat lapsille toimivamman ja terveellisemmän päivähoidon ympäristön.

			Lisäksi alueelle voidaan perustaa kaavamuutoksen ansiosta uusia palveluasumisen kohteita, mikä parantaisi etenkin iäkkäiden asumis- ja hyvinvointipalveluiden saatavuutta alueella.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Asemakaava mahdollistaa päiväkotitoiminnan, asumisen, palveluasumisen, liike- ja toimistotoiminnan sekä muuta yleistä toimintaa alueella ja näin ihmissuhteiden ja yhteisöllisyyden jatkumisen ja kehittymisen.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihneiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	Kaavamuutosalue sijaitsee monipuolisten virkistys- ja liikuntamahdollisuuksien läheisyydessä ja on hyvin saavutettavissa kävellen sekä pyöräillen, mikä ohjaa alueen asukkaita kohti aktiivista elämäntapaa. Vaikutusalueellaan kaava hieman pienentää Länsi-Pyörönpuiston lähivirkistysalueen kokoa, muttei kuitenkaan siinä määrin, että alueen hyödyntäminen virkistyskäyttöön vaarantuisi. Näin ollen kaavalla ei ole merkittävää vaikutusta olevaan tilanteeseen.
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Kaava mahdollistaa olevan päiväkotirakennuksen korjaamisen ja laajentamisen tai purkamisen ja uudisrakentamisen, millä on merkittävät vaikutukset päiväkodin ja sen käyttäjien terveyteen. Lisäksi kaavassa on meluntorjuntaa koskevia määräyksiä, joilla varmistetaan uudisrakennusten ja niiden piha-alueiden riittävä meluntorjunta.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Lähipalveluiden säilymisen edistämällä on merkitystä ihmisten ja asuinalueiden yhdenvertaisuuden kannalta.
Johtopäätös ja perustelut Kaavahankkeella on myönteiset vaikutukset alueen asukkaisiin. Päiväkodin kehittäminen vaikuttaa positiivisesti erityisesti lähialueen lapsiin ja lapsiperheisiin, ja muilta osin kaavahankkeella on lähiympäristön asuin- ja palvelutarjontaa monipuolistavia sekä kaupunkikuvaa kehittäviä vaikutuksia, jotka kohdistuvat alueen kaikenikäisiin asukkaisiin.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/erityistä tukea)	++	Kaarenhovin päiväkodin laajentamisen ja uudistamisen mahdollistava asemakaavan muutos varmistaa lapsille toimivat ja terveelliset leikki- ja toimintatilat. Päiväkodin sijainti Länsi-Pyörönpuiston vieressä mahdollistaa rauhallisen ja luonnonläheisen varhaiskasvatusympäristön. Alueen suunnittelussa pyritään varmistamaan turvalliset liikenneyhteydet ja mahdollisuudet virikkeelliseen leikki- ja oppimisympäristöön. Hyvät joukkoliikenne- ja kävely-yhteydet takaavat päiväkodin helpon saavutettavuuden Kuopion kaupunkirakenteessa ja tukevat arkiliikuntaan kannustavaa elämäntapaa.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	++	Kaarenhovin päiväkodin palvelut sijaitsevat vahvan joukkoliikenteen sekä toimivien jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien alueella eli ovat helposti ja tasapuolisesti saavutettavissa. Päiväkotitoiminta on tärkeä lähipalvelu, ja sen säilyminen nykyisessä sijainnissaan Länsi-Pyörön asuinalueella palvelee alueen lasten ja asukkaiden tarpeita. Päiväkodin säilyminen alueella mahdollistaa sen käyttäjien ihmissuhteiden ja yhteisöllisuuden jatkumisen ja kehittymisen.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	+	Kaarenhovin päiväkodin ympäristön kaavassa toteutetaan Kuopion talouden tasapainotusohjelman ja palveluverkkoselvityksen linjauksia, joiden selvitystyössä on osallistettu kaupunkilaisia, varhaiskasvatuksen henkilökuntaa sekä esiopetuksen oppilaita ja heidän vanhempiaan. Lisäksi kaavahanke toteuttaa Kuopion Tilapalveluiden laatiman päiväkotihankesuunnitelman tavoitteita, jonka suunnittelussa on kuultu varhaiskasvatusyksiköiden johtajia ja heidän kauttaan myös henkilökuntaa.

4	Lapsen edun ensisijaisuus (3.1 artikla) (Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?)	+	Hanke toteuttaa kuopiolaisten lasten etua vahvistamalla varhaiskasvatuksen palveluverkoston tehokkuutta sekä terveellisten ja turvallisten päiväkotitilojen tarjontaa. Asemakaavan muutoshanke mahdollistaa aiempaa suurempaa asiakasryhmää palvelevan päiväkodin rakentamisen sekä toimivan ja virikkeellisen oppimisympäristön toteuttamisen. Uusi Kaarenhovin päiväkotiturvaa merkittävän osan Pyörön alueen varhaiskasvatuksen paikoista kaupungin palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)
Kaavahankkeella on merkittävät myönteiset vaikutukset lähialueen lapsiin ja lapsiperheisiin. Uusi päiväkotirakennus varmistaa lapsille toimivat ja terveelliset oppimistilat sekä virikkeellisen oppimisympäristön. Koska myös päiväkotitoiminnan laajuuteen on tulossa muutos, nähdään hankkeella oleva laaja lapsivaikutuksia.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	

Johtopäätös ja perustelut
Kaavamuutosalue sijoittuu Kuopion kaupunkialueelle Litmasen kaupunginosaan, eikä siten vaikuta maaseutuun.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	+	Asemakaava mahdollistaa alueella päiväkodin kehittämisen sekä uusien asuin-, palvelu-, liike- ja toimistorakennusten sekä yleisten rakennusten rakentamisen. Uudisrakentaminen suunnitellaan ja toteutetaan kaupunkikuvaan sopivana. Kaava ei lisää merkittävästi ympäristön liikennemääriä. Uudet osoitettavat autopaikat sijoitetaan kaava-alueen tonteille. Lisäksi alueelle johtavat turvalliset jalankulun ja pyöräilyn reitit.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	-	Asemakaavan toteuttaminen edellyttää puiden kaatamista ja mahdollisesti Länsi-Pyörönpuiston koon pienentämistä kaava-alueella, mutta varmistaa kaavamääräysten kautta riittävien vihervyöhykkeiden säästämisen, uusien istutusten suorittamisen sekä lähivirkistysalueen käyttötarkoituksen säilymisen. Kortteleiden uudisrakentaminen saattaa edellyttää myös jonkinasteista maastonmuokkausta
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	-	Ks. strategiavaikutukset
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	-	Kaavan osoittama uudisrakentaminen ja näiden rakennusten elinaikainen käyttö verottavat luonnonvaroja sekä materiaaleina että energiankulutuksena. Päiväkotirakennuksen osalta kaava kuitenkin mahdollistaa uudisrakentamisen vaihtoehtona myös olevan rakennuksen korjaamisen ja hyödyntämisen.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	+	Kaavaratkaisulla tulee olemaan pitkäaikainen vaikutus alueen kaupunkikuvaan ja maisemaan. Uudisrakentamisen tulee olla arkkitehtuuriltaan laadukasta, mittasuhteiltaan sopusuhtaista ja rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sopeutuvaa. Uusi ja olemassa oleva

			rakentaminen tulee yhteensovittaa kaupunkikuvallisesti eheäksi kokonaisuudeksi. Alueen puita joudutaan kaatamaan. Kaavalla on vaikutus katukuvaan ja kadulta avautuviin näkymiin.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	+	Kaava-alueen suunnittelussa on huomioitu rakennettu ympäristö (ks. myös edellinen kohta). Kaavahanke mahdollistaa olemassa olevan infrastruktuurin ja joukkoliikenteen palveluiden hyödyntämisen.

Johtopäätös ja perustelut

Asemakaavamutoksella ei ole kovin suuri vaikutus ympäristöön ja ilmastoon kokonaisuudessaan. Alueen uudet toiminnot eivät ole ympäristöllisiltä ja ilmastollisilta vaikutuksiltaan erityisen merkittäviä, eikä alueen liikennemäärään ole tulossa suuria muutoksia. Uuden rakentamisen myötä puustoa joudutaan kaatamaan. Uuden rakentamisen on tarkoitus sopeutua hyvin kaupunkikuvaan ja maisemaan. Siinä onnistumisella tulee olemaan pitkäaikainen vaikutus maisemaan ja kaupunkikuvaan. Päiväkodin säilyminen kaupunkirakenteessa sen olevassa, liikenteellisesti hyvin saavutettavassa sijainnissa on ympäristö- ja ilmastovaikutuksiltaan positiivista.

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	+	Kaavamuutos mahdollistaa uusien työtilojen toteuttamisen päiväkodin henkilöstölle.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Valmiin infran hyödyntäminen on kunnalle taloudellista. Kustannukset muodostuvat pääosin päiväkotirakennuksen korjaamisesta ja laajentamisesta tai uudisrakentamisesta valitun toteutusvaihtoehdon mukaan.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	o	Päiväkotitoiminnan kehittäminen aiheuttaa menoja, mutta turvaa palveluiden saatavuuden ja laadun alueella.

Johtopäätös ja perustelut

Kaava toteuttaa Kuopion kaupungin tasapainotusohjelmaa.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenne- ja palveluinfrastruktuurista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	+	Kaavamuutos mahdollistaa uusina toimintoina alueella palveluasumista sekä liike- ja toimistotoimintaa, kun osa Länsi-Pyörönpuistosta sekä aiemmin teollisuus-, liike- ja toimistokortteliksi kaavoitettu kortteli muuttavat käyttötarkoitustaan.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	+	Ks. edellinen kohta
3	Työpaikkojen muodostumiseen	+	Päiväkodin laajentamisella, asuinalueiden täydennysrakentamisella ja muilla kaavan toteuttamiseksi tehtävillä toimenpiteillä alueella on lyhytaikaisia vaikutuksia työllisyyteen.
4	Yritysten kehittämiseen	+	Kaava mahdollistaa uusien yritysten syntymisen alueelle.
5	Yritysten työvoiman saantiin	+	Asuinalueen kehittäminen houkuttaa uusia asukkaita.
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	+	Asukasmäärän lisääntyminen kaava-alueella kasvattaa lähialueiden yritysten asiakasvirtaa.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	

Johtopäätökset ja perustelut

Kaavan yritysvaikutukset ovat positiivisia, mutta mittakaavaltaan pieniä. Kaava mahdollistaa alueelle uutta yritystoimintaa, kasvattaa asuinrakentamisen ansiosta alueen yritysten asiakaskuntaa sekä vaikuttaa lyhytaikaisesti kaavan toteuttamiseksi tehtävillä toimenpiteillä alueen työllisyyteen.